

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR.
I-1553 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-815 (TAP-21-1678;
TAIS NR. 21-31746(2))**

2021-11-24 Nr. NV-2983

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija (toliau-SAM).

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą (nepritarti) Seimo narių T. Tomilino, S. Skvernelio, A. Stončaičio ir L. Savicko pasiūlymui, kuriuo Seimui būtų suteikti įgaliojimai skelbti ir atšaukti teritorijų karantiną visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ar keliose savivaldybėse, tvirtinti jo dydį, ribas, trukmę ir režimą, jeigu karantinas būtų pratęsiamas po 6 mėn. laikotarpio.

Dabartinė situacija: Šiuo metu galiojančio Įstatymo 21 straipsnyje numatyta prievolė Vyriausybei nustatyti teritorijų karantino režimo priemones, susijusias su ūkinės veiklos apribojimais (produktų gamybos, jų realizavimo, geriamojo vandens tiekimo bei paslaugų teikimo sąlygas ir tvarką) bei karantino režimo priemones, susijusias su asmens judėjimo laisvės ribojimu. Karantino trukmė gali būti ne ilgesnė kaip 3 mėnesiai. Jei pasibaigus šiam laikotarpiui išlieka poreikis riboti užkrečiamųjų ligų plitimą, teritorijų karantinas gali būti kiekvieną kartą pratęsiamas ne daugiau kaip vienam mėnesiui. Teritorijų karantiną skelbia ir atšaukia, jo dydį, ribas, trukmę ir režimą tvirtina Vyriausybė sveikatos apsaugos ministro teikimu.

Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti, kad *po 6 mėnesių nepertraukiamo karantino laikotarpio Seimas galėtų nustatyti teritorijų karantino režimo priemones*, susijusias su ūkinės veiklos apribojimais, taip pat nustatyti teritorijų karantino režimo priemones, susijusias su asmens judėjimo laisvės ribojimu. Taip pat nustatoma, kad teritorijų karantino skelbimo ir tokio skelbimo atšaukimo *tvarką, kai karantinas tęsiamas iki 6 mėnesių trukmės nustato Vyriausybė, o pratęsus karantiną po 6 mėnesių nepertraukiamo karantino laikotarpio - Seimas.*

Aiškinamajame rašte pateikiami šie argumentai: su karantino ribojimais susiję klausimai bus sprendžiami laikantis Konstitucijoje įtvirtintų nuostatų: klausimai, susiję su žmogaus teisių ir laisvių turinio apibrėžimu ar jų įgyvendinimo garantijų įtvirtinimu turi būti įgyvendinti tik įstatymu, numatomas teisinis reguliavimas paskatins teisingumo ir įstatymo viršenybės principais grįstą sprendimų priėmimą.

Pirmasis karantinas paskelbtas nuo 2020 m. kovo 16 d. pratęstas 4 kartus iki 2020 m. birželio 16 d. Antrasis karantinas paskelbtas 2020 m. lapkričio 7 d. ir pratęstas 7 kartus iki 2021 m. birželio 30 d.

Projekto esmė: *siūloma nepritarti* įstatymo projektui Nr. XIVP-815, kuriuo suteikiami Seimui įgaliojimai skelbti ir atšaukti teritorijų karantiną visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje ar keliose savivaldybėse, tvirtinti jo dydį, ribas, trukmę ir režimą, jeigu karantinas būtų pratęsiamas po 6 mėn. laikotarpio.

Pateikiami šie argumentai:

- kadangi Konstitucijoje yra įtvirtintas valdžių pasidalijimo principas (įstatymų leidžiamoji, vykdomoji ir teisminė valdžios yra atskirtos ir savarankiškos), viena valdžios institucija negali iš kitos perimti įgaliojimų: Seimo įtraukimas į įstatymu reglamentuotą ir išimtinai Vyriausybės kompetencijai nustatytą veiklos sritį paskelbti karantiną prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui;

- būtų apribotos galimybės Vyriausybei įstatyme nurodytais atvejais skubiai priimti sprendimus dėl ūkinės ir kitos veiklos bei darbo, gyvenimo, poilsio, judėjimo sąlygų ir apribojimų siekiant stabdyti užkrečiamųjų ligų plitimą;

- kadangi užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės valstybinį valdymą vykdo Vyriausybė, SAM, ir jos įstaigos, atitinkamų įgaliojimų suteikimas Seimui pažeistų teisėkūros sistemiškumo principą.

Atitiktis Vyriausybės programai: Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas: nutarimo projektas derintas su Teisingumo ministerija (patikslintas atsižvelgiant į pateiktas pastabas) ir Vidaus reikalų ministerija.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė siūlo tikslinti nepritrimo argumentus, kad jie atitiktų nepritarimo pozicijai.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlytume projektą patikslinti atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir svarstyti tarpinstituciniame pasitarime bei Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėja

Aurelija Urbonienė

Aurelija Urbonienė, tel. +37070663813, el. p. aurelija.urboniene@lr.lt